

Przedmiotowe Zasady Oceniania z wychowania fizycznego rok szkolny 2024/25

Wojciech Frąckowiak, Łukasz Wojcieszak

Na początku każdego roku szkolnego lub semestru nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych i przedmiotowym systemie oceniania. Przedmiotowy System oceniania z wychowania fizycznego jest zgodny ze Szkolnym Systemem Oceniania w Szkole Podstawowej Nr 6 w Siemianowicach Śląskich.

Wymagania edukacyjne i sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych na poszczególne stopnie:

1. Każdy uczeń podlega ocenie z wychowania fizycznego. Wyjątkiem są uczniowie zwolnieni wnioskiem lekarza specjalisty i dyrektora szkoły.
2. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
3. Uczniowie informowani są o uzyskanych ocenach.
4. Zadania kontrolno – oceniające są obowiązkowe i jednakowe dla wszystkich uczniów (wyjątek stanowią uczniowie zwolnieni przez lekarza specjalistę)
5. Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności fizycznej.
6. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum 3 oceny ze sprawdzianów.
7. W ocenie uwzględnia się następujące czynniki: płeć, wiek kalendarzowy, wiek rozwojowy, predyspozycje osobnicze (opóźnienia rozwojowe).
8. Uczeń jest zapoznany ze szczegółowymi wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne stopnie na początku roku szkolnego i w ciągu roku szkolnego w czasie prób, sprawdzianów i testów.
9. Ocena z wychowania fizycznego nie ma wpływu na ocenę z zachowania.
10. Postępowanie w razie nieobecności ucznia na sprawdzianie:
 - uczeń, który nie brał udziału w sprawdzianie z powodu choroby/nieobecności w szkole, ma obowiązek zaliczyć go w terminie uzgodnionym z nauczycielem nie później niż na tydzień przed klasyfikacją.
 - uczeń, który nie uczestniczył w sprawdzianie np. z powodu jednorazowego zwolnienia z ćwiczeń może przystąpić do niego w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
 - uczeń, który nie brał udziału w sprawdzianie z powodu choroby (zwolnienie lekarskie dostarczone do nauczyciela w czasie pierwszej lekcji od momentu powrotu do szkoły), ma obowiązek zaliczyć go po zakończeniu zwolnienia.
 - W przypadku braku możliwości ponownego przystąpienia do sprawdzianu np. warunki pogodowe, usprawiedliwiona nieobecność ucznia nauczyciel uzgadnia z uczniem zastępczą formę sprawdzianu.
 - W przypadku długotrwałych zwolnień lekarskich lub choroby, ocenę semestralną lub końcowo - roczną wystawia nauczyciel przedmiotu uwzględniając aktywność ucznia na wszystkich zajęciach, w których brał udział oraz ewentualną ocenę wyników uzyskanych ze sprawdzianu umiejętności
 - uczeń , który w dniu sprawdzianu nie ćwiczył, a jego brak czynnego uczestnictwa w lekcji nie było usprawiedliwione (brak zwolnienia lekarskiego lub od rodziców)

- otrzymuje z danego zaliczenia / próby sprawnościowej ocenę niedostateczną z możliwością poprawy. Termin ustal się z nauczycielem prowadzącym.
- uczeń dostarcza nauczycielowi zwolnienie z danej lekcji podczas sprawdzania obecności lub w przypadku nieobecności ucznia w szkole na 1 lekcji po powrocie do szkoły. Nie uznaje się zwolnień „wstecznych”.
 - Okres zaliczenia może być indywidualnie wyznaczony (np. ze względu na dłuższą nieobecność spowodowaną chorobą lub kontuzją), Nie później jednak niż do końca semestru.
11. Przy poprawianiu ocen kryteria ocen się nie zmieniają.
 12. Poprawa sprawdzianu musi nastąpić w danym semestrze po ustaleniu terminu z nauczycielem prowadzącym.
 13. Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją
 14. Nie ocenia się ucznia w trudnej sytuacji losowej
 15. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji (czynnie) nie może być klasyfikowany z przedmiotu.
 16. Nie może być klasyfikowany również uczeń, który uchyla się od oceniania.
 17. Dla uczniów, o których mowa w &15i 16 przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny (wniosek rodzica umotywowany i złożony do dyrekcji szkoły).
 18. Każdy uczeń ma prawo do otrzymywania dodatkowych ocen za udział w zawodach sportowych i zajęciach nadobowiązkowych.
 19. Na lekcjach wychowania fizycznego obowiązuje zmienny strój sportowy (na sali i hali sportowej – krótkie spodenki/ legginsy, zmienna koszulka i skarpetki, czyste zmienne (niećwiczący również) sportowe obuwie na jasnej podeszwie; w terenie/orlik j.w
w zależności od warunków atmosferycznych dres/ legginsy, spodnie dresowe, bluza sportowa; ze względów bezpieczeństwa podczas lekcji zakaz noszenia biżuterii- np. kolczyków, łańcuszków, pierścionków, bransoletek, zegarków, włosy długie powinny być związane itp., zakaz używania telefonów komórkowych).
 20. Uczennica może być zwolniona z ćwiczeń z powodu niedyspozycji i związanego z tym złego samopoczucia, ale tylko na zasadzie pisemnego zwolnienia od rodzica/opiekuna prawnego lub pielęgniarki szkolnej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra przy wystawianiu oceny z wychowania fizycznego bierze się pod uwagę przede wszystkim wysiłek wkładany przez ucznia, chęć do pracy, zaangażowanie, aktywność, dlatego ocena z wychowania fizycznego odzwierciedla przede wszystkim stopień usprawniania się ucznia, systematyczność i aktywność na lekcji, udział w życiu sportowym szkoły.

Na ocenę z wychowania fizycznego składają się:

1. Praca na lekcji – szczególna obserwacja i ocena aktywności
2. Postawa i stosunek do przedmiotu:
 - Systematyczny udział w zajęciach lekcyjnych.
 - Praca nad rozwojem cech motorycznych i usprawnianiem się.
 - Wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków -wysiłek jaki uczeń włożył w to, by jego wyniki w stosunku do swoich możliwości, wkładu pracy i innych uwarunkowań były bardzo wysokie premiowane są oceną bardzo dobrą (aktywne uczestniczenie w zajęciach lekcyjnych, zaangażowanie podczas lekcji).
 - Stosunek do kolegów i koleżanek.
 - Kultura osobista.

- Zaangażowanie
3. Aktywność pozalekcyjna – udział w zajęciach sportowych pozalekcyjnych, zawodach sportowych. Premiowane oceną celującą jest uczestnictwo w zawodach międzyszkolnych jako reprezentant szkoły. W zajęciach nadobowiązkowych i zawodach sportowych powinni brać udział wszyscy uczniowie, którzy spełniają określone warunki postawione przez nauczyciela wychowania fizycznego (np. poziom sprawności fizycznej, postawa społeczna). Bezpodstawne odmówienie wzięcia udziału określonych imprezach sportowych i w zawodach powoduje obniżeniem oceny semestralnej.
 4. Umiejętność pracy zespołowej.
 5. Opanowanie umiejętności nauczanych i doskonalonych na lekcjach
 - Sprawdziany umiejętności – ocena opanowania umiejętności i poprawności wykonania określonych elementów technicznych, gier zespołowych i ćwiczeń gimnastycznych. Pod uwagę brane jest także wysiłek jaki uczeń włożył w stosunku do swych możliwości, po to, by jego wyniki były jak najlepsze.
 - Sprawdziany motoryczności – ocenianie według limitów uzyskanych w próbach sprawnościowych oraz testach z uwzględnieniem postępów jakie uczeń uczynił w toku nauki.
 6. Przygotowanie do lekcji (strój sportowy) – przez przygotowanie do zajęć rozumiemy posiadanie przez ucznia czystego, odpowiedniego stroju sportowego. Ważna jest higiena i właściwe przeznaczenie stroju (tylko do ćwiczeń fizycznych). Zezwala się na dwukrotny brak stroju w semestrze (nie dotyczy prób sprawnościowych i zaliczeń) – za każdy brak stroju, odpowiedniego obuwia lub niewłaściwej higieny stroju, nauczyciel stawia nieprzygotowanie (np.), zaś przy trzecim braku stroju uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną. Każdy kolejny brak stroju powoduje uzyskanie przez ucznia kolejnej oceny niedostatecznej.
 7. Uczniowie, którzy zawsze ćwiczą na lekcjach wychowania fizycznego, wykazali się stuprocentową obecnością oceniani są na koniec semestru, bądź całego roku oceną przynajmniej dobrą, bez względu na poziom sprawności. Uczniowie obdarzeni przez naturę warunkami fizycznymi i sprawnościowymi uzyskujący dobre i bardzo dobre wyniki podczas prób sprawnościowych a nie zawsze aktywnie i systematycznie biorący udział w lekcjach, mogą mieć obniżoną ocenę końcową, zaś osoby mające problem z uzyskaniem wysokich norm sprawnościowych mogą otrzymać lepszą ocenę końcową za wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków, aktywną postawę w usprawnianiu się
 8. Dyscyplina na lekcji – podporządkowanie się poleceniom nauczyciela, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.
 9. Wiadomości – sprawdzanie zdobytych wiadomości w działaniu praktycznym, prowadzenie rozgrzewki lub innego fragmentu lekcji, sędziowanie, testy wiedzy.

Nieodpowiedni stosunek do przedmiotu, nieodpowiednia kultura osobista, wagary, brak stroju sportowego, lekceważenie udziału w zawodach sportowych, nie szanowanie sprzętu sportowego, nie przestrzeganie regulaminu sali/hali gimnastycznej i obiektów sportowych ma duży wpływ na obniżenie oceny z wychowania fizycznego.

Szkolnemu wychowaniu fizycznemu przyświecają 3 podstawowe cele:

1. Podniesienie poziomu sprawności dzieci i młodzieży na temat sprawnościowych, zdrowotnych , zawodowych , społecznych , kulturowych i etycznych walorów aktywności ruchowej
2. Podniesienie poziomu sprawności i wydolności fizycznej , powiększanie potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży oraz rozpowszechnienie zdrowego stylu życia
3. Zahamowanie negatywnych tendencji a następnie zmniejszanie rozmiarów i intensywności występowania zjawisk patologicznych wśród dzieci i młodzieży.

Kryterium oceny z wychowania fizycznego dla klas IV-VIII

Ocenę semestralną / końcoworoczną wystawia nauczyciel zgodnie z terminarzem klasyfikacji i oceniania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. jest daleki od spełnienia wymagań stawianych przez program
2. posiada bardzo niską sprawność motoryczną
3. wykonuje jedynie podstawowe ćwiczenia z rażącymi błędami wynikającymi z braku pracy i zaangażowania się w lekcję
4. słaba sprawność fizyczna jest spowodowana lenistwem, brakiem stroju, uciezkami z lekcji wychowania fizycznego
5. mimo zachęt ma zdecydowanie lekceważący stosunek do lekcji wychowania fizycznego
6. nie wykazuje zainteresowania poprawą swojej sprawności fizycznej mimo posiadanych możliwości i predyspozycji
7. nie spełnia wymagań zawartych w zadaniach kontrolno – oceniających, ani w kryteriach dodatkowych

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

1. posiada bardzo niską sprawność fizyczną i wkłada mały wysiłek w jej rozwój
2. nie stara się nabywać umiejętności
3. niechętnie bierze udział w zajęciach, nie jest pilny,
4. niechętnie wykonuje ćwiczenia, ćwiczy statycznie, bojaźliwie i z błędami, przy minimalnym wysiłku
5. nie podejmuje działań z własnej woli, nie stosuje się do zasad gier i zabaw
6. nie dba o zdrowie fizyczne i psychiczne swoje i innych
7. często nie ma stroju sportowego i nie dba o sprzęt szkolny
8. uczęszcza niesystematycznie i spóźnia się na lekcje
9. posiada niską kulturę osobistą.
10. nie potrafi wykonać prostych zadań związanych z samooceną
11. posiada nikłe wiadomości z zakresu nauczanego przedmiotu
12. jest mu obojętna poprawa w usprawnianiu i nie wykazuje postępów w usprawnianiu się

13. posiada poważne braki w wymaganiach zawartych w zadaniach kontrolno – oceniających
14. nie opanował materiału programowego w stopniu dostatecznym

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. ma niską sprawność fizyczną, wkłada niewielki wysiłek w jej rozwój
2. czyni małe starania w nabywaniu umiejętności
3. ćwiczenia wykonuje niechętnie, niepewnie, w nieodpowiednim tempie, poniżej swoich możliwości fizycznych
4. ćwiczy bez zaangażowania, mało samodzielnie, wymaga pomocy
5. popełnia błędy, stosuje się do niektórych zasad
6. przejawia małą aktywność i dbałość o zdrowie swoje i innych
7. posiada braki w postawie i stosunku do zajęć wychowania fizycznego: spóźnia się na lekcje, strój nosi niesystematycznie, opuszczanie lekcji
8. kultura osobista pozostawia wiele do życzenia.
9. wykazuje małe postępy w usprawnianiu
10. w jego wiadomościach są luki, a te które posiada nie potrafi wykorzystać w praktyce
11. opanował materiał programowy na przeciętnym poziomie
12. spełnia tylko częściowo wymagania zawarte w zadaniach kontrolno – oceniających

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. ma dobrą sprawność fizyczną, wkłada wysiłek i wykazuje starania w nabywaniu umiejętności, osiąga niewielki ale systematyczny postęp w usprawnianiu
2. wykonuje bieżące zadania programowe podczas lekcji na miarę swoich możliwości fizycznych
3. ćwiczenia wykonuje prawidłowo, lecz nie dość dokładnie, popełnia niewielkie błędy
4. w jednej dyscyplinie programowej osiągnął oceny wyższe niż dobre i czyni w niej systematyczne postępy
5. nie potrzebuje większych bodźców do pracy nad usprawnianiem się
6. działa aktywnie, podejmuje zadania, nie wymaga pomocy
7. dobrze zna zasady gier i zabaw, stosuje je w praktyce
8. dba o zdrowie swoje i innych, dba o sprzęt sportowy
9. jest systematycznie przygotowany do lekcji
10. opanował materiał programowy
11. stosunek do przedmiotu nie budzi większych zastrzeżeń
12. cechuje go właściwa kultura osobista.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. posiada bardzo wysoką sprawność fizyczną, systematycznie ją doskonali i osiąga postęp w usprawnianiu
2. samodzielnie stosuje nabyte umiejętności zgodnie z zasadami
3. aktywnie uczestniczy w zajęciach, inicjuje ćwiczenia i zabawy
4. ćwiczenia wykonuje płynnie, samodzielnie z walorami artystycznymi
5. dba o zdrowie swoje i innych, o porządek i sprzęt sportowy
6. systematycznie nosi estetyczny i właściwy strój sportowy
7. cechuje go wysoka kultura osobista, jest sumienny i koleżeński

8. posiada duże wiadomości i wykorzystuje je w praktyce
9. całkowicie opanował materiał programowy
10. wykonuje bez zarzutu bieżące zadania programowe
11. spełnia wszystkie wymagania w zadaniach kontrolno – oceniających
12. stosunek do przedmiotu nie budzi zastrzeżeń
13. bierze udział w zajęciach dodatkowych, zawodach sportowych, nie jest to jednak działanie systematyczne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

1. ma wybitną sprawność fizyczną, rozwija uzdolnienia, osiąga znaczący postęp
2. posiada umiejętności wykraczające poza program, stosuje je samodzielnie w praktycznym działaniu
3. aktywnie uczestniczy w lekcji, organizuje i inicjuje zabawy, aktywnie w nich uczestniczy, pełni rolę sędziego
4. wykazuje inicjatywę w doborze ćwiczeń o dużym stopniu trudności
5. aktywnie uczestniczy w życiu sportowym szkoły - reprezentuje klasę i szkołę w zawodach sportowych, wykazuje dużą ambicję
6. dba o zdrowie swoje i innych, pomaga słabszym, nie zawodzi w trudnych sytuacjach
7. zawsze ma estetyczny i właściwy strój sportowy, dba o sprzęt i porządek
8. cechuje go wysoka kultura osobista, identyfikuje się z odpowiednimi zasadami postępowania
9. spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobry i wyższą w zadaniach kontrolno - oceniających
10. zajmuje punktowane miejsca w zawodach różnego szczebla, posiada inne, znaczące osiągnięcia.
11. Zaangażowanie i stosunek do przedmiotu nie budzi zastrzeżeń

Kryteria sprawdzania umiejętności ruchowych:

- **poprawność wykonania ćwiczenia (wg możliwości ucznia)**
- **dokładność i estetyka wykonania ćwiczenia**

Umiejętności ruchowe ucznia oceniamy z tych działań, które były przedmiotem nauczania w danym semestrze. Ocena wybranej umiejętności ruchowej powinna być poprzedzona jej nauką i doskonaleniem. Nauczyciel powinien powiadomić uczniów co najmniej jedną jednostką lekcyjną wcześniej o zamiarze przeprowadzenia oceny danej umiejętności

Celująca – uczeń wykonał bezbłędnie ćwiczenie, które często wykracza poza program nauczania w danej klasie

Bardzo dobra – uczeń wykonał ćwiczenie bezbłędnie w dobrym tempie

Dobra – uczeń wykonał ćwiczenia z małymi błędami w dobrym tempie – jednak błędy w wyraźny sposób nie wpłynęły na poprawność demonstrowanej ewolucji ruchowej lub wykonał ćwiczenie poprawnie, lecz w nienaturalnym tempie

Dostateczna – uczeń wykonał ćwiczenie z wyraźnymi błędami w dobrym tempie (jednak błędy zakłóciły poprawność demonstrowanej ewolucji ruchowej) lub uczeń wykonał ćwiczenie z małymi błędami w nienaturalnym tempie

Dopuszczająca – uczeń wykonał ćwiczenie w sposób niedbały , z dużymi błędami w nienaturalnym tempie

Niedostateczna – uczeń bez podania przyczyny odmówił wykonania ćwiczenia lub w dniu sprawdzianu nie był właściwie przygotowany (bez uzasadnienia) do zajęć wychowania fizycznego.

Poprawa oceny cząstkowej.

Uczeń ma możliwość kilkakrotnej próby wykonania każdego zadania kontrolno-oceniającego.

Sposoby przekazywania uczniom zakresu materiału:

- pokaz
- demonstracja
- mini wykład
- własny przykład nauczyciela
- opowiadanie
- pogadanka
- dyskusja
- wykonywanie zadań ruchowych

Zasady zaliczania sprawdzianów i poprawiania ocen bieżących:

Zaliczanie sprawdzianów w późniejszym terminie i poprawianie ocen bieżących może wystąpić wówczas, gdy uczniowie będą realizowali podobne treści programowe, tj. gdy występują ku temu odpowiednie warunki atmosferyczne lub lokalowo – sprzętowe. Chęć zaliczenia

i poprawy sprawdzianu uczeń powinien zgłosić nauczycielowi wychowania fizycznego. Nauczyciel wyznacza termin. Daną ocenę można poprawić tylko raz. W wyjątkowych sytuacjach nauczyciel może pozwolić na większą ilość prób. Nieudana lub słabsza próba poprawy nie skutkuje obniżeniem poprawianej oceny.

Tryb poprawy oceny rocznej:

Dopuszcza się poprawę oceny końcowo-rocznej w uzasadnionych przypadkach losowych.

Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej (hierarchia poszczególnych ocen)

1. Postępy w sprawności fizycznej (testy, sprawdziany).
 - wiadomości - opanowanie przez ucznia wiedzy z zakresu: diagnozowania i doskonalenia własnej sprawności fizycznej i umiejętności ruchowych,
 - hartowania organizmu i dbałości o higienę i zdrowie,
 - dbałości o prawidłową postawę ciała,
 - aktywności ruchowej o charakterze rekreacyjno-sportowym w dwóch wybranych formach indywidualnych i dwóch zespołowych,
 - pełnienia roli organizatora, widza i sędziego w wybranych dyscyplinach rekreacyjnych i sportowych.
2. Aktywność (postawa). Uczeń:

- samodzielnie zdobywa wiedzę
- bierze udział w rywalizacji sportowej uczestnicząc w wybranych rozgrywkach sportowych wynikających z kalendarza imprez sportowych , w których uczestniczy szkoła
- wykazuje się aktywną postawą w doskonaleniu sprawności fizycznej i sprawności ruchowej w trakcie zajęć szkolnych i w czasie wolnym, zajęciach pozalekcyjnych
- będąc kulturalnym widzem sportowym wykazuje poczucie odpowiedzialności za sukcesy i porażki zespołu, stosując się do zasady fair-play w życiu i sporcie.

Informacja zwrotna

Nauczyciel – uczeń:

1. każdy uczeń na bieżąco jest informowany o ocenie jaką otrzymał w formie ustnej
2. nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz słowny do każdej wystawionej oceny (o ile jest on konieczny)
3. uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnienia wystawionej oceny
4. nauczyciel pomaga uczniowi w samodzielnym planowaniu rozwoju fizycznego
5. nauczyciel motywuje ucznia do dalszej pracy
6. oceny uzyskane przez ucznia wpisywane są do dziennika

Nauczyciel – rodzic:

1. informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce
2. informacje od rodziców o aktualnym stanie zdrowia ucznia, zaleceniach i zwolnieniach od lekarzy specjalistów
3. dostarczanie rodzicom informacji o trudnościach ucznia
4. dostarczanie rodzicom informacji o uzdolnieniach ucznia
5. przekazywanie informacji i wskazówek do pracy z uczniem informacja zwrotna nauczyciel – rodzic odbywa się podczas wywiadówek, zebrań z rodzicami, dyżurów nauczycielskich, indywidualnych spotkań i konsultacji, rozmów interwencyjnych.

Nauczyciel – wychowawca – pedagog szkolny – dyrektor:

1. nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach, zachowaniu ucznia
2. nauczyciel informuje pedagoga lub dyrektora szkoły o sytuacjach wymagających jego interwencji
3. nauczyciel wpisuje oceny i uwagi do dziennika lekcyjnego